

ՄԷՑՄՈՒՄ ԵՒ ԱԽՊԱՐ

DIRECTION DU JOURNAL
MEDJMOUA-I-AHBAR
Grand'Rue de Pera, Taxim 65

Համբարսա իրի տեճա եանի
ՉԱՐՇԷՆՊԻՆ ՎԷ ՃՈՒՄԱ ԻՐԹԵՍԻ
Կիւնիքի Գեր օրնուր :

ՆԻՍԻՆԵՍԻ
30 ԲԱՐՍ

مجموعة اخبار
بك اوغلي تقسيم جادهى سومر ٦٥

ԱՊՐԵՆԻ ՖԻՅԱԼԱՐԸ. = Իսթանպուլ իրի սենյակի 60 ղշ. = 6 ալլըր 35. = Թաշրո իրի սենյակի 85 = 6 Ալլըր 45 ղշ. տըր. = Մէմարիքի Էնէյպի իրի սենյակի 20 ֆր. տըր. = Բոսթա իւճրէթի պիզէ ալիտ տըր. = 15 կիւնիքի նիւսիսի 60 քա. տըր. = Իւսթա իւճրէթի Էնէյպի իրի սենյակի 5, շնճի վէ ծիւնիս սահիֆէլէրն չէր սըրասը 3, վէ 4 կիւնիքի սահիֆէլէրն պէնէր սըրասը 1 ղշ. տըր. = 2 օգ տէֆա տէրճ իսթիւնէթ իւնիսթ իրի սըրասը 6 օգ օլունուր :

Հաղէթայա միւթէալիք խուսուսաթ իրի ՅՈՎՀԱՆՆԵՍ ԹՕԼԱՅԵԱՆԱՄ Իրաճապթ օլունուր : Իսթանպուլի Պէրիշինա ճապթի քէպիւրտէ Ն. 65 :

ՄԱՍԻԿԻՍ ՕՐՈՐԸ

Ինչ աղուոր տեղ, ըսաւ մայիկս ինձ
դառնալով, օգոստոսի հմայքոտ ու սիրուն
գէշեր մը, երբ պարտեղ էինք իջած. բա-
ւական չըլլան մ'ըրինք. ալ յոգեհեցայ, յա-
րեց' զիս ալ իր քովիւն նստեցնելով ու
ձեռքի դաւազանը նետելով մետաքսա-
ման քնքուղ դաւարեաց վրայ, ուր մեղ-
րակաթ լուսին մը ամպի արծաթ քան-
գուրներուն հետ խաղալով կուգար իր լոյ-
սը կաթեցնել' ծառերու խոտ անրեւե-
րուն մէջէն գետնի կոշտ հողերը պարտկող
կանաչազգեղ բոյսերուն ու ծաղիկներուն,
փշոզ մեղմ գեպիւր մը անուշ գոգոտնքով
ու թովիչ նազանքով կուգար բանիւր մը
փսփոսալ քիչ հեռուն գալարեող աւազանին
պղպղալից ջրերուն ականջն ի վար : Կը
դիտեմք խորհրդաւոր լուս. թոթովումի
մը մէջ ակնապիւլ, յոգեւորութիւնը չէր ճան-
կրտեր ոչ ալեքներս և ոչ մտածումներս,
անոնց վայելքը ամբասն վսեմ էր քողա-
տարած նստման մէջ բարձրացող ջրիմ երկն-
քին հովանոյն տակ որ բնաւ չէր յափ-
րացներ զմեք : Ինչ սքանչելի տեղ, այս
վայրը զոր դուք ընտրեցիք, մամիկ, իրաւ
կ'եսան' շատ գեղեցիկ է, կը մայրթիւմ որ
այս օրուան խոսակցութիւններս եւս այս
տեղուոյ նման հանոյալի լինի :

Եւ արդէն մամիկս իր անուշ խոսակ-
ցութեան թելը ձեռք էր առած, առանց
սպասելու իմ մաղթանքին, ներշնչուած
սրտին ու հոգիին խորէն սկսաւ խօսել, և
գիտէ՞ք ինչ էր խօսածը, այո՛ այն եր-
բեմնի պատմածն է, զիս իմանալէն չէր, ոչ ալ
նախապաշարուածի այն փոքրիկներէն որ սո-
վոր են ցանկ իրենց թռուներուն մտքին
մէջ դրելէ ամէն մամիկներ. այս անգամ
ուսանը բողբոջի տարբեր էր, և ուրիշ
ատենուան խօսածանքներէն չառ աւելի լուրջ,
իրականին մէջ զգացուած վսեմ, ու բարի
նախանձի մը շուրջն էր զոր կը իմանէր իր
խօսքերը խեղճ պատաւ մամիկս : Զե՛ս գի-
տեր գաւառի, ըսաւ ան, թէ ինչքն չէ
զգացած մաշած կուրծքիս տակ փափախող
սա սիրտս, երբ մանկան մը օրօրօցին մօտ
նստած պահուս, իմ անուշ օրօրներուն թըր-
թուռներով զայն քուն կ'ընէի, հոգեւոր
անմիջականութեամբ սրտացոյցող հրեշտակա-
յին դէմքը գիտնաս որչափ ինձ նախանձ
է առկած, քանի քանի անգամներ արդ-
եօք քնաբեր երգս ընդհատած են ար-
ցունքի չարածճի կաթիլներ, ու ձայնս
խեղճած խուլ հեկեկանքի մը մէջ. այդ
անմիջին նմանելու անհուն փափաքս կը
կրծէր ներսս, մանաւանդ երբ մտաբերէի
Թիւոսի սախօքը թէ՛ «Մինչեւ որ փոքր
մանկանց չնմանին, չպիտի կրնան ժառան-
գել երկնից արքայութիւնը» : Ինձ ալ օրօր
ըսած պահուղ այդ գովելի նախանձը
զգացած ես մամիկ, ըսի չեղեմքով մը :
Անշուշտ գաւառի, պատմաբանաց առանց
վարանելու, կը խոստովանիմ այդ, և դեռ
մինչ ցարդ այդ նախանձը պահած եմ ներսս :
Խնդրեմ, ըսէ ուրեմն անգամ մ'ալ այդ
օրօրը, մանկութեան քաղցր օրերս երա-
գելով քուն լինիմ սա տեղ, թող այդ

աղուոր երգովդ մանկանամ վարկեան մը,
ու աչերս սաւառանի դէպ ի վեր անհունը,
այս օրը թերեւս ինձ համար ծագած լինի,
ու այս խօսքերդ իբր խրատ հնչելով միշտ
ակնաշիւս ջանամ նմանիլ անմեղ մանկանց
օրինակին և ժառանգել օր մը այսպէսով,
ինչպէս ըսաւ Թիւոս, այն երկնիքը որ
յաւիտեանական է և ուր մահ չըկայ :

Է՛հ գաւառի, հաւաքեց պատաւ մամիկս
համալիր ու հանդարտ ձայնով մը, կեան-
քիդ առաջին երգը երգեցի ես քեզ, այժմ
պէտք է որ դու ալ իմ կեանքիս վերջին
տաղերգութիւնը ընես, դեռ չառ կանուխ
է քու վերջին օրօրը ըսելու, նախ իմ
հարկ է երգել, ծերութիւնը մարդուս յե-
տին տղայութիւնն է, ան ալ օրօր կ'ուղչի,
ըսէ՛, չ'ուտ, գոցէ երգը աղօթքի մը
փոխուի ու հոգիս մանկան հոգեւոր նման
սնարատ, մաքուր ցանկալի ժամս վայե-
լելու երանաւէտ պահը չնորէ ինձ, եկուր,
մօտեցի՛ր, ձգէ՛ որ դնիմ սա կեանքիս սեւ
ճակատագրով մորտած ճակտի վերեւ առ-
տանող գլուխս ծունդիդ ու քուն ըլլամ,
հոն երանութեան անոջանք մը տղու ան-
մեղ օրօրով վայելեմ կենացս սա վերջի
բեմին վրայ : Հնաքանդեցայ մամիկս ու
մեղմ երգել սկսայ, հաւած դէմքին վը-
րայ մամիկս զոյգ մը մարած աչեր փոռն
էին ինկեր, որոնք կ'եսափակ, ժպտուն ու
գոհունակ ինձ կը նայէին անյաղ կարօ-
տով, ճերմակ պատանք մը տարինքու
գուժաբեր ձիւնը եկեր փոքր էր գլխուն,
և ժամանակին ծանր լուծը վշտի ու ար-
ցունքի խորը ծրար մը եկեր պահեր էր
անոր ետին որ կորաքամակ ըրեր էր զայն,
խոնջեալ մարմինը կը դողդոջար գերեզման-
նի ցուրտ սարսափով : Զե՛ս փոքր ինչու
երգս երթալով մեղեդիի կը փոխուէր ու
անուշ թրթուռներուն ինչու կուգային
խառնուել քնոթեան ալեկուները որ ե-
կեղեցական երգի մը իմբերգը կը կազ-
մէին, և ինչու համասարմեները որ դեռ
քիչ ստալ իբեքի բնական հոտը կը բու-
րէին, այժմ իսկուկի ծանր բուրումը կը
խնկարկէին օդին մէջ : Երկնիք իր սեծ
ջահը ինչու գունատեցուցեր էր, ու չուր-
ջի մոմերը հոգեւորի հեւքոտ լոյսով ո՛հ
ինչու կը մարմնէին. կարծես մեռելական
հանդէսի տխուր մէկ հոգեհանգիստը կը
կատարէին անոնք, ովասիք տաճարի էր
փոխուած, խորհրդաւոր գէշեր մը սուգի
թանձր քօղով կը ծանրանար հետզհետէ,
մարդկային կեանքի տխուր կողմերը մը-
խընճել կը մղէր յիս, և ինչու չէի կրնար
հասկնալ այս խոր տպաւորութեան պատ-
ճառը : Ինչ հարկ այս գեղեցիկ գիշերը մե-
լամաղճոտ նայուածքով գրկել ու սուգի
վերադարձ, չգիտեմ ինչ պիտի լինէր այս
մութ խորհուրդներուն վախճանը, ու հա-
զիւ թէ փարատել կը խորհէի այս ամէն-
քը երեւակայութեանս՝ յանձնած վերջն չոր
տերեւ մը եկաւ համարելու մամիկիս տըմ-
գոյն ճակատը, ու ան չարթնցաւ, սեղ-
մեցի ձեռները իմ շնորհքուն մէջ, ստաղի
պէս պաղ էին անոնք, իր օրօրը ետ էր
առած ինձմէ, երկնիք իր փափաքը կա-
տարէր էր, քուն մը հանդարտ եկեր թա-
ւեր էր, մանկան մը անմեղ դէմքին ծագող
լոյսով կը ցոլար երեւո երկնային տղու
ճառագայթով մը, քնացաւ ան ու ալ չար-
թնցաւ : Վերժի՛նի Պ. ՄԱՏԻՆՈՍԵԱՆ
Երգիկա, 22-Օգոստոս 1906

ՍՈՒՍԱՅԵՊԷ

ԲԱՐԱՅԸ ՆԱՍԸԼ ԳՈՒԼԱՆՄԱԼԸ

Ինկիլիզ մէշուր երպարը դալմիւնաւն
ձօն լըպօք՝ բարանն նստել գուլանը-
մասընա տարի դառնէ մուսաբըզդանէ
պիւր մէջալ եղալը, վէ պիւր չօգ չայեա-
նը իսթիֆատէ նստիւթլար վերմի տիւր,
Պու նստիւթլար հէր քէս իրիւն էլգէմ օլ-
տուղընտան, այնէն թէրճմէ իտէրէթ,
գարիւնի քիւրաւն նազարը տիգդաթընը
տալէթ իտէրիդ :

Գրադանմագտան զիւստէ սարֆ իթ-
մէթ ուսուլի, պիւր քիմսէյի գէնկին ես
ֆազիլ իտէր» տէյի էսկի պիւր տարպը մէ-
սէլ վար տըր քի, բէթ օտուրու տըր : Հէր
քէս, հէր հալտէ գէնկին օլմագ իսթմէթ-
սիդլին, տարիւն իլէրուտէ վուզուր միւ-
քին օլան տիւրիւ տիւրիւ իսթիմալթա
գարըն թէտարիթի պուլունմագ իրիւն պիւր
միգապար աղչէ թասարուրու իթմէթ տիւր,
զիւս ֆազիլը պիւր էլին գաբուսընտան
իլէրի կիւրէրսէ, մուսապուլէթ բէնիթընտէ
ուշար կիւրէր, Պուսուլուն պէրապէր բարա
թասարուրու իթմէթ իրիւն, գարընը, չօ-
լուգ չօնուղընը ան վէ չըլլալ, վէ իս-
թիւթլար վասըթլարընտան մահրում
պրագմագ ինսպ իթմէթ : Բարայը թա-
սարուրու իթմէթ, ֆազաթ պու թասար-
ուրու բարալարը եղալագ մէլինտէն ի-
պարէթ օլմամալ տըր, զիւս, պու բէթ
ֆէնս պիւր շէյ տիւր, Բարայը, քէնսի հա-
րաքեալթընը թանգիւմ իրիւն թասարուրու
իթմէթ :

Ճէպիւնիզտէ տարիւն պիւր մասրաֆ տէֆ-
թէրի պուլունտան. պու տէֆթէրի էյի
թուլթուրու : Վագաա պու մասրաֆ տէֆ-
թէրին էն ուֆագ աղչէր պիւր գայտ
իթմէթ ինսպ իթմէթ իսէ տէ, հէր հալտէ
սարֆ իյլէտիկինը բարա իլէ սաթըն ալ-
տըրընը էլանըն Ֆիւսթընը պիւրէլթի-
նիդ : Ճէպիւնտէ գալ բարա պուլունտընը
նը վէ սաթըն ալտըն էլանըն ֆիւսթըն-
տա պուլունտագ : Բարայըն պիւրուտէ
սարֆ վէ իւրաֆ իսէն տարիւն կէօզլէրինի
գարալը թուլթար, զիւս հիւ պիւր քիմսէ-
նին՝ քէնսիթիւնի իֆլաս տէրէճմէնէն էն
տիկինի կէօրմէսին իսթմէթ :

Էն զիւստէ գազանընը գնաւտընտ
տարիւն ֆազալ սարֆ իթմէթինիդ. հէր նէ
գատար ուֆագ օլուրսա օլունու, պիւր թա-
րաֆ պիւր մէջալագ գօնուրու : Այլ իսու-
սուս ալագ պօրճ իթմէթինիդ. էլէր այտա
500 ֆրանց գազանընը վար իւն, 488ը-
նը սարֆ իտիւր, պիւր ֆրանցը սազալա-
նը : Հօրաս կրկնէյին տէտիկի կիւլի, աճ-
լըգ, սօղուգ ֆէնս շէյ իսէ տէ, պօրճը
օլմագ՝ պուլունտան գաթ գաթ ֆէնս
տըր : Հիւ քիմսէյի, վէլէլ ձիւլիճ օլ-
սուս, պօրճը օլմանընը :

Իօրտէն ալմիւն տիւր քի, տիւսիւս իւր
սընթա թագսիւմ օլունըն տըր : Պիւր
թասարուրու, տիկինի՝ իսրաֆ իտէնը-
տէն միւրեթըն պիւր : Մէտնիթի հա-

ղըրէ վէ սաաթընը ինստիկի հուսուլէ
կէթիւրէն պիւրիւմէ սաարը նսթիւս թա-
սարուրու իտէնընէն այլտ տիւր : Իսթիւթ-
տըր, թէտպիւրսիդ առէմէլէր՝ հիւ պիւր վա-
ղըթ մուլաֆթագ վէ մէսուտ օլմամալար :
Շու հալտէ տարիւն թասարուրու իտիւրիդ,
վէ նէ՛ իգըրագ, նէ՛ տէ իսթիգըրագ իլէյի-
նիդ, Պիւր քիմսէյի բարա իգըրագ իթիւթի-
նիդ, անըն կէրիյէն արնապիլէճէլինի
իւմիտ իթմէթինիդ, վէ սախալէթ իթմիւ
կիւլի մահուգ օլմագալ իւթիֆա իլէյի-
նիդ, էլէր պօրճընը՝ ալմամալընը թէլ-
տիւն իտէրսէ, անը՝ հիւսի թալիլինիդ տէն
առտ իտիւրիդ : Զէնկին օլմագ իլէն պօ-
յիւթ պիւր թէլալ կէօթիւրէյինիդ, բարա
էնտիլէյիլէ միւզտարագ օլմանընը. պէօ-
յիւթ սըրմէթլէրէ մալիթ օլմագ՝ աղ ա-
ալմէլէրէ գընմէթ օլմուշ տըր : Հալպու քի
հէր քէս չալըրագ վէ թասարուրու իտէ-
րէթ, եալմամալընը թէլմին իտէպիլիւր : Ա-
սը ֆազիլընը՝ մալլէրի, գէնկինիլէթլէր
օլմանալար տէյի տիւր, իսթիւթլարը չօգ
օլանտար տըր : Զաթէն բէթ աղ առէմէլէր՝
հալմանի գարուրիլէրինի թէտարիլէրն
տէն աճիդ տիւրէր : Ինստիւրըն հալմանի
գարուրիլէրն պահալ տէյի տիւր : Ֆրանց-
լինի տէտիկի կիւլի, էլէնէն իլէն պիւր
տէֆատա սարֆ օլունուս բարա իլէ իւթ
չօնուգ պէօյիւթիւր :

Իլէրինիդալ տարիւն սապըրը վէ ա-
ղըլը օլունուգ : Պիւր չօգ առէմէլէր, մահ-
ա սապը իթմէթ վէ աղիւնէն սապըրու-
մագ պիւրմէթլէրինիլէն, իլէրինտէ մու-
լաֆթագ օլմամալըն տըր : Հէր հանկը
իլտէ օլուրսա օլունու մուլաֆթագ օլա-
պիլմէթ իլէն, աղըն սէլիւմ, զայրէթ վէ
իսթիլագալ աղըն տըր : Էլէր սիւ իլէրիլի
իտարէ իտէրսէնիդ, իլէրիլ տէ սիլի իտա-
րէ իտէր : Հէր քիմ իլէնտէ զայրէթ սիլ վէ
իսթիլագալ աղըն տէ, մուլաֆթագ օլմամալը-
նը ալալ իտիւրընա կէթիւրէն :

Տիւնտատա տարիւն էն պալմիլեար ա-
տէմէլէր՝ գէնկին օլանտար տէյի տիւր : Պիւր
չօգ առէմէլէր վար տըր քի, գէնկին օլ-
մանարագ, հալմալընըն մէսուտանէ կէ-
չիւրմէթ տէ տիւրէր : Պուլար իսէ, գանալթ
սահիպի օլանտար տըր : Վօրտմէլէրթ
նամ գաթ՝ սէնէլէրնէն հէյիլիլէյիլէ պէրա-
պէր նաթիլտատ 37 ֆրանց իլէ կէլիլիլէ,
վէ հալմալընըն պու միւտուլթի քէնտիւսի
իլին պիւր տէվլէի սատուլթ օլմուշ տըր :
Վագաա միւլմալիլէյի պիւր արալը գէնկին-
լէթ իլէնտէ տարիւն հալմալըն իսէ տէ, օ
տէրէճէ պալմիլեար օլմամալըն տըր :

Բարայըն պէօյիւթ պիւր գուլմէթի
պուլունտընընա տարիւն սէօյլէնէն ֆիւթըլէր
զիւստէսիլէ պալմըն տըր : Էլէր գէնկին-
լէթ ելէնէնէն հօգիւթի նազարընտան իլէ-
լագըր իտիլիլէ, գէնկին առէմէլէր չօգ
եկէմէլէր. եկէմէլէր տէ, ֆէնս տուրիլտէ
մուլթարըն օլուրսա : Զէնկինիլէր, սաղ-
լամ հալմագ իսթիլէր իսէ, ֆազիլընը
կիւլի եկէմէլ տիւրէր : Սատէ վէ էյի պիւր
եկէմէլէր՝ միւլթիլէ պիւր զիւսթիլէր գաթ
գաթ միւրաճահ տըր : Հէր մէվլիւմ միւլ-
սուս սընէլթէ ֆալտիլ վէ լէվլէ եկէմէլ-
լէր՝ հիւ պահալ տէյիլ ալիւ : մէլիլիլէ
եկէմէլին իսէ տուրը օլմամալըն իսթիլիդ
տիւր : Թագը պիւր եուսուրթա՝ պիւր զիւս-
թէթ մուսալի տիւր :

